

BT, 23. oktober

Trine Amanda (24) orket knapt å stå opp og slet med angst. Så fant hun et fellesskap.

Trine Amanda Holvik Skår (24) slet med å komme seg ut. Da det kommunale tilbudet hennes ble avsluttet, fant hun løsningen en helt annen plass.

Trine Amanda Holvik Skår (24) måtte helt i kjelleren før hun ba om hjelp. Det håper hun andre kan slippe.

24-åringen studerer interiør- og romarkitektur og stortrives – både faglig og sosialt.

Det hadde ingen trodd for et år siden.

I flere måneder satt hun inne, studenten kom seg rett og slett ikke ut døren. Hun kunne glemme hvilken dag det var og hva klokken var. Hun, som egentlig er morgenfugl, kunne ligge i sengen til klokken to på ettermiddagen.

– Jeg synes det var vanskelig bare å skulle snakke med folk, sier Skår.

På videregående klarte hun seg bra når det kom til karakterene. Ellers slet hun. Siden var hun i en jobb hun opplevde ikke var bra for henne. Med pandemien i gang, pakket hun sakene sine og flyttet til Sogndal for å studere.

– Jeg møtte mennesker som var veldig ulike meg, og jeg fikk nesten ingen venner. I tillegg var mye av undervisningen digital på grunn av pandemien. Det ble tøft. Etter et halvt år ga jeg opp.

Hos Pitstop gjør de flere aktiviteter sammen, og dette var viktig for å få samtalene i gang, og å ha noe felles.

Et sted å gå

Hjemme i Bergen ble det møter med Nav, og mer. 24-åringen fikk konstatert PTSD (posttraumatisk stresslidelse) og OCD

(tvangslidelse). I tillegg hadde hun utviklet både depresjon og angst.

Hun valgte å flytte inn igjen til mor, som hun beskriver som sin beste venn og største heilagjeng.

Skår ble etter hvert tipset om organisasjonen Pitstop. Målet deres er å ruste ungdom for livet, sier de, og å hjelpe dem som havner på utsiden. Ungdommene skal både få noen å prate med og ta del i et fellesskap med aktiviteter og faste møtetider på dagtid.

Pitstop

Pitstop jobber med forebygging og inkludering av unge i utenforskap.

Tilbyr hjelp til livsmestring gjennom lystbetonte aktiviteter, møte med andre unge i samme situasjon og trygge voksne som heier.

Deltakerne skal gis trygge rammer for vekst og utvikling, og de får også hjelp og veiledning til valget videre, enten det er skole eller jobb.

Tar unge inn raskt og uten kompliserte innsøkningsprosesser.

Organisasjonen er ikke-profittbasert.

Drift på Nesttun sponses per i dag av Grieg Foundation. I tillegg søkes det kontinuerlig om støtte fra ulike stiftelser og fond.

– Her var det noen som ventet på meg, noen som gledet seg til å se meg. Det ble fint og viktig for meg å ha et sted å være til et fast tidspunkt, og å vite at jeg ble savnet om jeg ikke kom. Det var et sted å gå til da jeg ikke hadde noe annet, sier hun.

Ingen støtte

Trine Amanda Holvik Skår sitter i de nye lokalene til Pitstop på Nesttun, der deler av husleien dekkes av huseier.

Hos Pitstop er de opptatt av å gjøre ting sammen. Noen ganger kan det være store ting som å dra for å klatre, andre ganger kan det være å steke vafler og bare ha det fint sammen.

Møbler, maling og utstyr er sponset av lokalt næringsliv. Det første året til Pitstop Bergen fikk de også en million kroner av Bergen kommune, men året etter ble det ingenting. Heller ikke i budsjettforslaget for 2023 er de med.

– Vi er et gratis gruppetilbud på dagtid, med løpende inntak uten ventelister. Vi konkurrerer ikke med kommunale tilbud, men fyller et tomrom. Vi trenger å komme på budsjettet for å kunne planlegge mer langsiktig og for å opprettholde tilbudet, sier Yvonne Nagelsen-Balland, avdelingsleder for Pitstop i Bergen.

Trine Amanda Holvik Skår (i midten) hadde hjelp av Pitstop til å komme seg tilbake på beina. Her sammen med avdelingsleder Yvonne Nagelsen-Balland (til v.) og kursleder Daniel Bjåen.

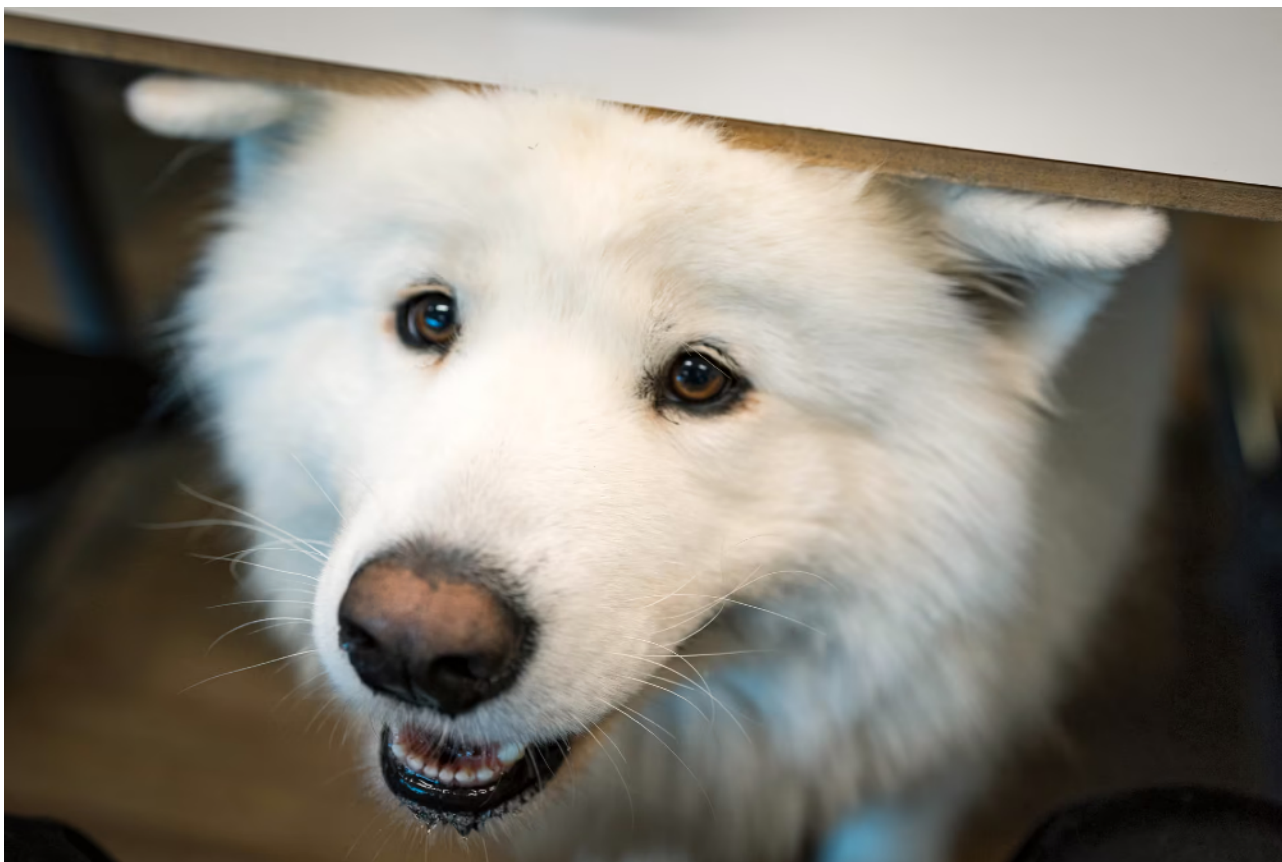
Pitstop på statsbudsjettet, men pengene er øremerket åpning av nye arenaer nasjonalt, ikke til å drive eksisterende tilbud. I Bergen er de nå usikre på veien videre. Uten støtte henger flere av tiltakene deres i en tynn tråd.

Sosialbyråd Katrine Nødtvedt (MDG) skriver i en e-post til BT at det er et stort samfunnsproblem at unge faller ut av skole, utdanning og arbeidsliv, og hun er opptatt av at det må skapes gode tilbud. Hun skriver at for dem over 16 år har også fylkeskommunen ansvar for diverse tilbud.

– Kommunen gir tilskudd til en rekke organisasjoner, som for eksempel Spillhuset i Bergen, Møhlenpris idrettslag, Fellesverket med flere, understreker hun.

Byråden viser til flere kommunale tiltak som er i dag, blant annet i grunnskolen, i tillegg til diverse ungdomstilbud som Ung Arena,

Utekontakten og aktivitetstilbud gjennom Nav for dem som er litt eldre.

En skikkelig kosehund kan være god å ha. Simba stiller opp, hunden både gir og tar imot kos og klapp.

Viktig tilbud

Ungdommene som kommer til Pitstop henvises fra flere kanter – også fra offentlige instanser som Nav.

– Det er et enestående tilbud, og Nav har ikke tilsvarende for unge mennesker. Pitstop fyller et viktig hull i tilbudet til ungdom som ikke finner seg til rette i det standardiserte skoleløpet, sier Jarle Gunnarson, prosjektleder for tidlig intervensjon i skolen hos Nav i Bergen nord.

Målet med Pitstop er å ruste de unge for livet, å få dem tilbake på skole, i arbeid eller andre tiltak. De sier at for noen kan det gå raskt, men at andre trenger mer tid – og at den tiden må de få.

Han viser til eksempler med ungdommer som har falt ut av skolen, men som etter å ha vært hos Pitstop nå har meldt seg som arbeidssøkere hos Nav og sier seg klare for å gå videre i livet.

– Bedre attest kan man vel ikke få, mener Gunnarson.

I Nav i Bergen sør er Pitstop et av stedene de har henvist ungdommer som sliter psykisk.

– Særlig for dem under behandling har dette fungert veldig bra. De føler seg godt ivaretatt. Det er viktig for ungdom at det finnes slike tilbud, sier Lise Knutsen Helle, statlig leder på Nav-kontoret.

Praten flyter lettere når man gjør ting sammen. Trine Amanda Holvik Skår er kreativ, og blomstret under opplegget.

Imøtekommende

I fjor var det 31 deltakere hos Pitstop i Bergen. 21 av dem er nå tilbake i skole, jobb eller andre tiltak.

I motsatt ende er kostnadene rundt unge som havner utenfor store.

Ifølge et regnestykke analyseselskapet Vista gjorde for Arbeids- og sosialdepartementet i 2020, utgjør det samfunnsmessige tapet av at en 19-åring står utenfor arbeidslivet frem til fylte 62 år nær 16 millioner kroner.

– Det er alltid mulig å gjøre mer, men i pressede budsjetter har ikke vi klart å finne rom til Pitstop etter at de fikk oppstartsmidler i 2021, forklarer Nødtvedt.

For Trine Amanda Holvik Skår var det et tilbud på dagtid med tett oppfølging som ble avgjørende. Hun synes det var tøft i starten og var sliten da hun kom hjem. Gjennom felles aktiviteter ble det en gradvis endring. Etter en tid fløt praten mellom deltakerne lett. Den unge og usikre kvinnen som møtte opp hos Pitstop i august 2021, er en ganske annen enn den som et år senere var klar for livet igjen.

Nå gjemmer hun seg ikke lenger bort når hun treffer andre mennesker.

– Jeg kjenner lite til den sosiale angsten nå. Jeg kan være veldig imøtekommende og utadvendt, sier hun og smiler.

Publisert: 23. oktober 2022 17:20 Oppdatert: 27. oktober 2022 14:32